

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/20

KARAR NO : 1987/23

ÖZET: Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tâbi olmayan sanıklara ait davanın adli yargı yerinde görülme gerektiği hk.

Tck. 456/4, 271/1, 266/1

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hasan Günay, İsmail Koyak, İsmet Ardiç

O L A Y : 1) Sanıklardan Hasan Günay ile İsmail Koyak'ın ve müşteki İsmet

Ardiç'in Burdur Merkez Akyayla Köyü İhtiyar Heyeti Azası oldukları ve 26.9.1985günü, köye bağlanacak telefonun konacağı yerin tayini için yapılan toplantıda, sanıklar Hasan Günay ile oğlu İbrahim Günay ve İsmail Koyak'ın müşteki İsmet Ardiç'i görevinden dolayı dövüp hakarete buldukları ileri sürülerek TCK.nun 456/4., 271/1., 266/1. maddeleri tecziyeleri istemiyle Burdur C. Savcılığı'nın 9.10.1985 gün, 887/282 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Burdur Asliye Ceza Mahkemesi; 20.1.1986 gününde, esas 1985/360, karar 1986/6 sayı ile; müşteki ile sanıklardan Hasan Günay ve İsmail Koyak'ın köy ihtiyar heyeti üyesi buldukları ve toplantıda yekdiğerine hakaret edip darp ettikleri ve bu sebeple görevli buldukları sırada işledikleri suçlardan dolayı, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna göre haklarında lüzumu muhakeme kararı verilmesi gerektiği belirtilerek kamu davasının CMUK.nun 253/4. maddesi gereğince durdurulmasına ve evrakın gereği için Vilayet Makamına gönderilmesine karar vermiştir.

2) Aynı gün ve aynı olay sırasında sanık İsmet Ardiç'in müşteki köy ihtiyar heyeti üyeleri Hasan Günay ve İsmail Koyak'a hakaret ettiği ileri sürülerek TCK.nun 266/1. madde ile tecziyesi istemiyle Burdur C. Savcılığı'nın 4.12.1985 gün, 1065-33 sayılı iddianamesi ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Burdur Asliye Ceza Mahkemesi; 20.1.1986 gününde, esas 1985/420, karar 1986/8 sayı ile; sanık İsmet Ardiç ile müştekilerin görevli köy ihtiyar heyeti üyesi buldukları ve hadisenin heyet toplantısı sırasında meydana geldiği ve bu itibarla sanık hakkında lüzumu muhakeme kararı alınması gerektiğinden, kamu davasının CMUK.nun 253/4. maddesi gereğince durdurulmasına ve dosyanın gereği için Vilayet Makamına gönderilmesine karar vermiştir.

Her iki dava dosyası Burdur Valiliği'ne tevdi edilmiş ve Burdur Valiliği Memurin Muhakematı Komisyonu 16.9.1986 gününde, 1986/45 sayı ile; sanıklar Hasan Gün

İsmail Koyak ve İsmet Ardiç'in müsnet suçları işledikleri kamısını doğrulayacak delil elde edilemediği gerekçesiyle sanıkların Men'i muhakemelerine karar vermiştir.

Bu kararı kanun gereği kendiliğinden inceleyen Danıştay 2. Dairesi, 3.2.1987 gününde, 1987/137-369 sayı ile; (442 sayılı Köy Kanununun 9. maddesinde bu yasa ile köye verilen işleri görmenin köy muhtarının ve ihtiyar meclisinin görevi olduğu ve 11. maddesinde, köy muhtarının yapacağı işte köy muhtarları ile birlikte olanların köy işlerinde fenalıkları anlaşılırsa devlet memuru gibi yargılanacakları ve ceza görecekleri belirtilmiştir. Anılan bu yasa maddeleri karşısında, köy ihtiyar meclisi üyeleri hakkında ancak muhtarla birlikte suç işlemeleri halinde Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmekte olup tek başına köy ihtiyar meclisi üyeleri olarak işledikleri suçlardan dolayı, halktan seçilmiş kişiler olmaları nedeniyle haklarında genel hükümlere göre işlem yapılması zorunlu bulunmaktadır.

Olayda sanıkların üstlerine atılan suçları köy ihtiyar meclisi üyeleri olarak işledikleri, köy muhtarının bu suçlara herhangi bir iştirakinin olmadığı, bu yönle sanıklar hakkında genel hükümlere göre işlem yapılması gerektiği anlaşıldığından yöntem ve yasaya aykırı bulunan İl Yönetim Kurulu Kararının bozularak Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna göre karar verilmesine yer olmadığına) karar vermiş ve ayrıca Burdur Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararlarıyla kendi verdiği bu görevsizlik kararı arasında oluşan görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vererek dosyayı 17.2.1987 tarihinde, mahkememize tevdi etmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve A. Vahap Özasan'ın katılmaları ile yaptığı, 23.2.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler; okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Tahsin Yağmurlunun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sorunun çözümü için öncelikle ortada oluşmuş bir görev uyumsuzluğu bulunmadığının saptanması gerekir.

Her ne kadar Burdur Asliye Ceza Mahkemesi kararlarında açık olarak görevsizlik kararı verildiği belirtilmemiş ise de, mahkeme, kararlara esas ve karar numarası vererek ve sanıkların görevleri icabı Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna göre, usu

muamelelerin durdurulması biçimindeki karar, mahkemece davaya bakılmaması yönünden, sonucu itibariyle bir görevsizlik kararı niteliğinde bulunmaktadır.

Öte yandan Danıştay 2. Dairesi; kararında (Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna göre bir karar verilmesine yer olmadığı) belirtilmesine göre, bunun da bir görevsizlik kararı niteliği taşıdığı kuşkusuzdur.

Böylece, adli ve idari yargı merciilerinin görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuştur.

Bu görüşe, Y. İsmet Ayer katılmamıştır.

Görevli yargı yerinin belirlenmesine gelince;

Her iki mahkeme arasındaki çözülmesi gerekli mesele, sanıklara atılı suç yönünden, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi olup olmadıklarının tesbitinden ibarettir.

Her iki davanın müşteki ve sanıkları (sanık İbrahim Günay hariç) köy ihtiyar heyeti üyesi olup, olay, köye bağlanacak telefonun konacağı yerin tayini için yapılan toplantı sırasında, meydana gelmiştir. Filhakika 442. sayılı Köy Kanununun 9. maddesine göre, bu yasa ile köye verilen işleri görmek köy muhtarının ve ihtiyar meclisinin görevi içindedir. Aynı Kanununun 11. maddesinde, köy muhtarının yapacağı işte köy muhtarları ile birlik olanların köy işlerinde fenalıkları anlaşılırsa devlet memuru gibi yargılanacakları ve ceza görevleri belirtilmiştir. Oysaki olay köy işlerindeki bir fenalıkla ilgili olmayıp ihtiyar heyeti üyesi olan sanıkların birbirlerine karşı darp ve hakaret etmelerinden ibarettir. Bu durumda olayda köy muhtarına da herhangi bir suç isnadılmemesine göre, köy ihtiyar heyeti üyesi olan sanıkların, Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi olmaları mümkün bulunmadığından, Burdur Asliye Ceza Mahkemesi'nin her iki görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

..../.....

Alı

SONUÇ: Anlaşmazlığın, çözümünün Uyuşmazlık Mahkemesi görev alanına girdiğine, üyelerden Y. İsmet Ayer'in karşı oyu ve oyçokluğuyla, anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Burdur Asliye Ceza Mahkemesi'nin 20.1.1986 günlü, esas 1985/360, karar 1986/6 sayılı ve 20.1.1986 günlü, esas 1985/420, karar 1986/8 sayılı görevsizlik kararlarının kaldırılmasına, 23.2.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

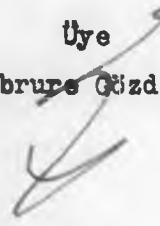
Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
Mebrure Gözdemir

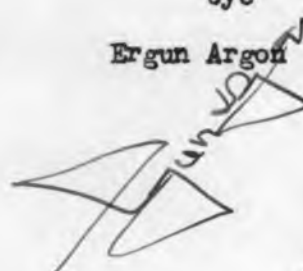
Üye
A. Mazhar Akman

Üye
Necati Karakiş

Üye
Ergun Argon

Üye
A. Vahap Üzasla

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/20

KARAR NO : 1987/23

K A R S I O Y Y A Z I S I

"Umumi Mahkemeler ve karar hâkimleri ve müstantiklerle umumi ve hususi kaza selahiyetini haiz makamlar arasındaki ihtilafın halli hakkında"ki 1684 sayılı 1.maddesinde;

"Umumi Mahkemeler, karar hâkimleri ve müstantiklerle idare heyetleri ve sair kaza selahiyetini haiz makamlar arasında vazife ve selahiyet sebebiyle hadis olacak ihtilafların halli, Temyiz Mahkemesi Ceza Heyeti Umumiyesine aittir.

Bu ihtilafın hallinde Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunu hükümleri cari olur" hükmü öngörülmüştür.

İncelenen soruşturma dosyasında; görev yönünden oluşan uyumsuzluk mahkeme kararı ile aynı yer İl İdare Kurulu kararı arasındadır. Başka bir anlatımla; görev yönünü belirleyecek asıl organlar Mahkeme ile İl İdare Kuruludur.

Danıştay 2.Dairesince, İl İdare Kurulu tarafından verilen kararın, niteliğine göre, kendiliğinden yada itiraz üzerine, üst itiraz mercii olarak incelenip, bozulması bu esası etkileyecek ve değiştirecek bir nitelik taşımamaktadır.

Zira; Danıştay 2.Dairesi Yüksek Dereceli İdari Yargı Mercii (İdari Mahkeme) olarak doğrudan kendisine açılmış bir davaya bakmak ve sonuçlandırmak durumunda olmayıp; İl İdare Kurulunca verilen kararı üst inceleme ve itiraz mercii sıfatıyla tetkik edip, bozmak veya onamak gibi sınırlı bir yetkiye sahip bulunmaktadır.

Bu itibarla, oluşan görev uyumsuzluğunun 1684 Sayılı Yasa'nın 1.maddesi uyarınca, Yargıtay Ceza Genel Kurulunca incelenip, çözüme bağlanması gerekmektedir.

Açıklanan bu nedenlerle, işin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce incelenip, uyumsuzluğun çözülmesi doğrultusundaki çoğunluk kararına karşıyım.

Üye

Yavuz İsmet Ayer

